

חוק אימוץ ילדים, תש"ך-1960 *

- | | |
|---|---------------------|
| <p>1. בית משפט רשאי, לפי בקשת מאמץ, ליתן צו אימוץ אם נוכח שהאימוץ יהיה לטובת המאומץ.</p> | צו אימוץ |
| <p>2. אין אימוץ אלא באדם שלא מלאו לו 18 שנה.</p> | כשירות המאומץ |
| <p>3. אין אימוץ אלא על ידי איש ואשתו יחד; ואולם רשאי בית משפט ליתן צו אימוץ למאמץ יחיד –</p> <p>(1) אם בן-זוגו הוא הורה המאומץ או אימץ אותו לפני כן;</p> <p>(2) אם המאמץ הוא מקרובי המאומץ ובלתי נשוי ומלאו לו 35 שנה.</p> | כשירות המאמץ |
| <p>4. אין מאמץ אלא מי שגדול מן המאומץ לפחות 18 שנה; ואולם למאמץ שבן-זוגו הוא הורה המאומץ או אימץ אותו לפני כן, רשאי בית משפט ליתן צו אימוץ אף כשאין הבדל זה בגילים.</p> | הבדל גיל |
| <p>5. אין מאמץ אלא בן-דתו של המאומץ.</p> | דת |
| <p>6. לא יתן בית משפט צו אימוץ אלא אם היה המאומץ סמוך על שולחן המאמץ לפחות ששה חדשים לפני מתן הצו; תקופה זו תימנה מן היום שבו ניתנה הודעה לפקיד סעד כמש"מעותו בחוק שירותי הסעד, תשי"ח-1958¹ (להלן – פקיד סעד), שהמאמץ קיבל את המאומץ לביתו בכוונה לאמצו.</p> | תקופת מבחן |
| <p>7. היה המאומץ מסוגל להבין בדבר, לא יתן בית משפט צו אימוץ אלא אם נוכח שהמאומץ רוצה באימוץ על ידי אותו מאמץ.</p> | הסכמת המאומץ |
| <p>8. לא יתן בית משפט צו אימוץ אלא אם נוכח שהורי המאומץ מסכימים לאימוץ; אין צורך שההורים ידעו מיהו המאמץ.</p> | הסכמת ההורים |
| <p>9. הביע הורה המאומץ את הסכמתו לאימוץ באחת הדרכים שנקבעו לכך בתקנות, רשאי בית משפט לקבל זאת כהוכחה להסכמתו.</p> | דרכי הסכמת ההורים |
| <p>10. רשאי בית משפט לפסול הסכמתו של הורה שניתנה לפני לידת המאומץ או שהושגה באמצעים פסולים, ורשאי הוא להרשות להורה לחזור בו מהסכמתו כל עוד לא ניתן צו האימוץ.</p> | סיגים להסכמת ההורים |
| <p>11. רשאי בית משפט ליתן צו אימוץ אף ללא הסכמת הורה אם הוכח להנחת דעתו אחד מאלה:</p> <p>(1) ההורה הפקיר את המאומץ או נמנע דרך קבע מלמלא חובותיו כלפיו;</p> <p>(2) ההורה אינו יכול להביע דעתו או שאין אפשרות סבירה לברר דעתו;</p> <p>(3) סירובו של ההורה להסכים לאימוץ בא מתוך מניעים בלתי מוסריים או למטרה בלתי חוקית.</p> | פטור מהסכמת ההורים |
| <p>12. היה למאומץ אפוטרופוס, לא יתן בית משפט צו אימוץ אלא לאחר שנתן לאפוטרופוס הזדמנות נאותה להשמיע טענותיו ולהביא ראיותיו.</p> | שמיעת האפוטרופוס |

¹ נתקבל בכנסת ביום ט"ו באב תשי"ך (9 באוגוסט 1960); הצעת החוק ודברי הסבר נתפרסמו בה"ח 364, תשי"ט, עמ' 78.

1 ס"ח 249, תשי"ח, עמ' 103

13. האימוץ יוצר בין המאמץ לבית המאומץ אותן החובות והזכויות הקיימות בין הורים לבין ילדיהם, ומקנה למאמץ ביחס למאומץ אותן הסמכויות הנתונות להורים ביחס לילדיהם; הוא מפסיק את החובות והזכויות שבין המאומץ לבין הוריו ושאר קרוביו והסמכויות הנתונות להם ביחס אליו; ואולם –
- (1) רשאי בית משפט לצמצם בצו האימוץ את התוצאות האמורות;
- (2) האימוץ אינו פוגע בדיני איסור והיתר לעניני נישואין וגירושין.
14. תוצאות האימוץ חלות מיום מתן צו האימוץ, אם לא קבע בית המשפט בצו האימוץ שתוצאותיו, כולן או מקצתן, יחולו מיום אחר.
15. הוגשה בקשת אימוץ ונוכח בית המשפט שנתמלאו התנאים האמורים בסעיפים 2 עד 5, 7 עד 12, רשאי הוא, בצו ביניים, להעמיד את המאומץ ברשות המאמץ עד להחלטה בבקשת האימוץ, אך לא יותר מלשנתיים; החליט בית משפט לעשות כן, יקבע בצו הביניים את החובות והזכויות שבין המאמץ לבין המאומץ ואת סמכויות המאמץ ביחס למאומץ לתקופה זו. צו לפי סעיף זה ניתן לשינוי ולביטול על ידי בית המשפט בכל עת ובאותם התנאים והתוצאות שיקבע בית המשפט.
16. רשאי בית משפט לבטל צו אימוץ על סמך נסיבות שלא היו ידועות או לא היו קיימות בשעת מתן הצו, אם נוכח שמן הראוי לעשות כן ושטובת המאומץ מחייבת זאת. הוראות סעיף זה אינן באות לגרוע מסמכות בית משפט לבטל צויו לפי כל דין אחר.
17. ביטולו של צו אימוץ מנתק את החובות והזכויות שבין המאמץ לבין המאומץ ואת סמכויות המאמץ ביחס למאומץ ומחזיר את החובות והזכויות שבין המאומץ לבין הוריו ושאר קרוביו ואת סמכויותיהם ביחס אליו, מן היום שנקבע לכך בצו הביטול; ואולם רשאי בית משפט, בצו הביטול, להורות הוראה אחרת, אם דרך כלל ואם לענין זכות, חובה או סמכות פלוגית, ולצוות מה יעשה במאומץ לאהר ביטול האימוץ.
18. דיון לפי חוק זה יהיה בדלתיים סגורות זולת אם ראה בית משפט לקיימו בפומבי; אולם רשאי בית המשפט להרשות לאדם או לסוגי בני-אדם להיות נוכחים בשעת הדיון, כולו או מקצתו.
19. לא יתן בית משפט צו לפי חוק זה אלא לאחר שקיבל תסקיר בכתב מאת פקיד סעד. הוראות הסעיפים 3 עד 6 לחוק הסעד (סדרי דין בעניני קטינים, חולי נפש ונעדרים), תשט"ו–1955², יחולו בשינויים המחוייבים לפי הענין.
20. רשאי בית משפט, בכל עת ואף אם לא נתבקש לכך, למנות למאומץ אפוטרופוס לצורך הדיון לפי חוק זה.
21. היו קיימים בתקופת שלוש שנים לפחות יחסי אימוץ למעשה בין אדם שבאותה תקופה טרם מלאו לו 18 שנה לבין אדם שהיה כשיר לאמצו לפי הוראות חוק זה, ויחסים אלה עודם קיימים, רשאי בית משפט ליתן צו אימוץ אף אם למאומץ מלאו בינתיים 18 שנה, ובלבד שהבקשה לכך הוגשה תוך שנה מתחילת חוק זה.

² ס"ח 187, תשט"ו, עמ' 126.

22. נוכח בית משפט, שהדבר יהיה לטובת המאומץ, רשאי הוא, בנסיבות מיוחדות ומטעמים שיציין בהחלטתו, לסטות מסייגים אלה:
- (1) קירבה למאומץ וגיל המאמץ לפי סעיף 3 (2);
 - (2) הבדל גיל לפי סעיף 4;
 - (3) אורך תקופת המבחן לפי סעיף 6;
 - (4) תקופת השנתיים לפי סעיף 15;
 - (5) תקופת שלוש השנים לפי סעיף 21.
23. בית המשפט המוסמך לענין חוק זה הוא בית המשפט המחוזי.
24. על אף האמור בסעיף 23 מוסמך לענין חוק זה גם בית דין דתי כמשמעותו בחוק בתי דין דתיים (הזמנה לבית דין), תשט"ז—1956³, והוא כשנתמלאו שנים אלה:
- (1) ההורים והמאמצים הסכימו בכתב לסמכות שיפוטו של אותו בית דין; על הסכמת ההורים לענין סעיף זה יחולו הוראות סעיף 9 בשינויים המחוייבים לפי הענין;
 - (2) המאומץ הסכים בכתב לסמכות שיפוטו של אותו בית דין; לא היה המאומץ מסוגל להבין בדבר, או היה למטה מגיל 13 שנה, דרושה הסכמתם של פקיד סעד והיועץ המשפטי לממשלה.
- בית דין דתי הן לפי סעיף זה, יחולו עליו הוראות הסעיפים 1 עד 22, 25 ו-31, וכל מקום בהם שמדובר בו בבית משפט יראו כאילו מדובר בו בבית דין דתי.
25. בית משפט ישראלי מוסמך לענין חוק זה כשהמאמץ הוא תושב ישראל.
26. כל צו אימוץ, לרבות צו שסעיף 28 חל עליו, וכל ביטול של צו אימוץ יירשמו בפנקס שינוהל בידי רשם שיתמנה לכך על ידי שר המשפטים; פרטי הרישום וצורתו ייקבעו בתקנות.
27. פנקס האימוצים לא יהא פתוח לעיון; ואולם רשאי לעיין בו —
- (1) היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו;
 - (2) רושם נישואין או אדם אחר שהוסמך לכך, כשהעיון דרוש למילוי תפקיד רשמי;
 - (3) מאומץ לאחר שמלאו לו 18 שנה.
28. מי שאומץ לפי צו של בית המשפט או בית דין דתי לפני תחילתו של חוק זה, רואים אותו כאילו אומץ לפי חוק זה.
29. המציע או נותן, וכן המבקש או מקבל תמורה בכסף או בשווה כסף בעד אימוץ או בעד תיווך לאימוץ, שלא ברשות בית המשפט, דינו — מאסר שלוש שנים.
30. המפרסם, בלי רשות בית המשפט, שמם של מאמץ או של מאומץ או של הורו, כולל שמם של אלה שביחס אליהם הוגשה בקשה לפי חוק זה לבית המשפט, והמפרסם דבר אחר העשוי להביא לזיהויים, דינו — מאסר שלושה חדשים. סעיף זה אינו בא לגרוע מהוראות סעיף 40 לחוק בתי המשפט, תשי"ז—1957⁴.

3 ס"ח 200, תשט"ז, עמ' 40.

4 ס"ח 233, תשי"ז, עמ' 148.

31. בקשות בעניני אימוץ שהיו תלויות ועומדות בבית משפט ערב תחילתו של חוק זה, בקשות תלויות ידון בהן בית המשפט לפי חוק זה.

32. חיקוק ומסמך שמדובר בהם כילדו של אדם – ילד שאימץ במשמע; מסמך שמדובר בו בהורו של אדם – מאמצו במשמע; והוא כשאינ כוונה אחרת מפורשת או משתמעת. סעיף זה לא יחול אלא על חיקוק ומסמך שניחבו אחרי תחילתו של חוק זה.

33. (1) בסעיפים 3 עד 5 לפקודת העדות⁵, "ילד" – לרבות מאומץ, ו"הורה" – לרבות מאמץ;

(2) בחוקים הבאים, "ילד" – לרבות מאומץ:

פקודת מס הכנסה, 1947⁶, סעיף 15ג (א) (1);

חוק שכר חברי הכנסת, תשי"ט–1949⁷, סעיף 3 (ב);

חוק הגנת השכר, תשי"ח–1958⁸, סעיף 6;

חוק שירות המדינה (מינויים), תשי"ט–1959⁹, סעיף 35;

חוק שירות מילואים (תגמולים), תשי"ט–1959 [נוסח משולב]¹⁰, סעיף 5 (ב) (3).

34. בסימן 51 (1) לדבר המלך במועצתו לארץ-ישראל, 1922–1947, תימחק המלה "ואימוצם".

35. שר המשפטים ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי, בהתייעצות עם שר הסעד, להתקין תקנות לביצועו, לרבות תקנות להבטחת סודיותם של עניני אימוץ. שר הסעד יסמיך מבין פקידי הסעד פקיד סעד ראשי ופקידי סעד לענין חוק זה.

פנחס רוזן
שר המשפטים

דוד בן-גוריון
ראש הממשלה

יצחק בן-צבי
נשיא המדינה

5 חוקי א"י, כרך א', פרק ב"ד, עמ' 650

6 ע"ר 1947, חוס' 1 מס' 1568, עמ' 77.

7 ס"ח 10, תשי"ט, עמ' 41.

8 ס"ח 247, תשי"ח, עמ' 86.

9 ס"ח 279, תשי"ט, עמ' 86.

10 ס"ח 208, תשי"ט, עמ' 306.

